

Eind 2016 in hele EU hetzelfde etiket

Tekst en foto's: Norbert van der Werff

- Na jaren steggelen is de nieuwe etiketteringsverordening voor verpakte voedingsmiddelen er eindelijk. Deze maand wordt de verordening gepubliceerd. De meeste voorschriften treden over drie jaar in werking.

De etiketteringsverordening van de EU heeft geruime tijd op zich laten wachten. De Federatie van de Nederlandse Levensmiddelenindustrie (FNLI) stelt verheugd te zijn dat de Europese Raad van Ministers met de nieuwe etiketteringsvoorschriften heeft ingestemd. De FNLI wijst er op dat het voortraject lang heeft geduurd. "De eerste discussies stammen uit 2008. Nu kan er weer vooruit gekeken worden." Met name de vraag of er een systeem met een stoplicht moest komen, heeft de gemoederen lang beziggehouden. Uiteindelijk komt er geen verkeerslicht op de verpakkingen, tot genoegen van de levensmiddelenindustrie. Maar met de aanneming van de verordening

Sinds een jaar moet op producten met één of meer van een groep van zes azo-kleurstoffen een waarschuwing komen te staan. Op het etiket van deze levensmiddelenkleurstof wordt meteen maar tegen alle zes gewaarschuwd (zie flesje links), ook al zit in de groene kleurstof uit deze groep alleen E102 en in de rode alleen E122 en E124.



De ingrediëntendeclaratie van mosterd.

is de harmonisering van de etiketten in de EU-landen nog geen feit. Dat gaat nog wel even duren. De Raad van Ministers van de EU heeft eind september de nieuwe etiketteringsvoorschriften aangenomen. De verordening wordt vóór eind november gepubliceerd in het officiële orgaan van de EU en wordt twintig dagen daarna van kracht. Dan start de termijn van uiterlijk drie jaar waarbinnen fabrikanten hun etiketten moeten hebben aangepast. Voor de voedingswaardedeclaratie geldt een nog langere periode, namelijk vijf jaar. Dan zitten we dus tegen het einde van 2016. De termijn van vijf jaar om de voedingswaardedeclaratie aan te passen, geldt echter alleen voor producten waar die declaratie nu nog niet op staat. Producten waarop nu al een vrijwillige voedingswaardedeclaratie staat, moeten al binnen drie jaar zijn aangepast, zegt Geert de Rooij van de FNLI in een toelichting. Met andere woorden: consumenten die over drie jaar een voedingswaardedeclaratie zien, moeten ervan uit kunnen gaan dat die voldoet aan de verordening.

Lettergrootte

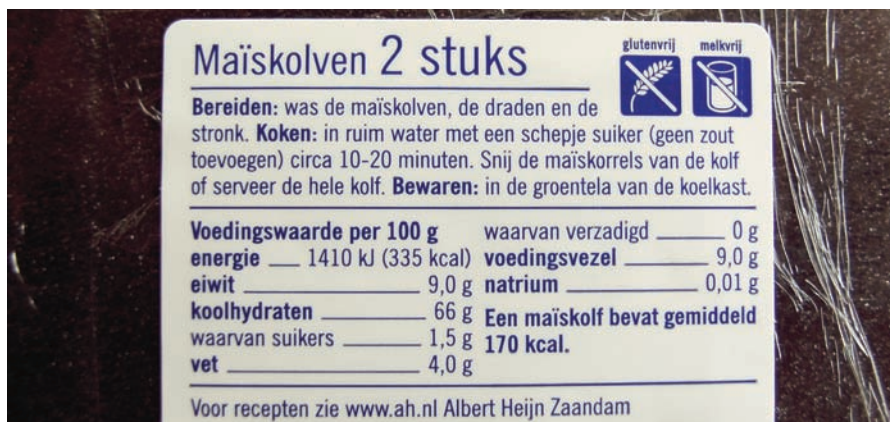
Het wordt in de hele EU verplicht op verpakte producten de hoeveelheid energie, de hoeveelheid vet, verzadigd vet, koolhydraten, eiwitten, suiker en zout te vermelden,

per 100 gram of 100 milliliter. Voedingsvezels zitten daar dus niet bij. In plaats van natrium komt er dus zout op het etiket te staan.

Als extra informatie is een declaratie per portie toegestaan. Dat geldt ook voor de icoontjes van de dagelijkse voedingsrichtlijn (GDA) of andere presentaties, zoals het stoplicht. Voorwaarde daarbij is wel dat de geboden informatie de consument niet misleidt en dat de geboden info de consumenten niet boven de pet gaat. Alle informatie aangaande voedingswaarde moet bij elkaar staan, maar sommige elementen mogen front-of-pack herhaald worden.

Het minimumformaat van de letters wordt 1,2 millimeter (x-hoogte) voor alle verplichte informatie. Eerder was er nog gesproken over een minimumgrootte van drie millimeter, wat grote praktische problemen zou opleveren om alle verplichte info op de verpakking te krijgen. Ook verplichte vermelding in braille is ter discussie gekomen. De FNLI prijst zich gelukkig dat die verplichting het niet heeft gehaald.

Aan kleine verpakkingen is ook gedacht. Als het grootste oppervlak van een verpakking kleiner is dan tachtig vierkante centimeter, hoeft er geen voedingswaardedeclaratie op te staan. Als de grootste oppervlakte kleiner is dan tien vierkante centimeter dan is er



De voedingswaarde van maïs. Albert Heijn heeft een heldere allergenendeclaratie met icoontjes.

ook geen ingrediëntendeclaratie noodzakelijk. De naam van het product, eventuele allergenen, de hoeveelheid en de houdbaarheid moet echter altijd worden vermeld, hoe klein een verpakking ook is.

Allergenen

Allergenen moeten nu al op de verpakking worden vermeld. Wanneer de nieuwe voorschriften van kracht worden, moeten ze echter grafisch afwijken van de rest van de ingrediënten, zodat ze er duidelijker uitspringen. Hoewel de verordening betrekking heeft op verpakte levensmiddelen, moet bij verkoop van niet-verpakte producten aan de consument ook aangegeven worden of ze allergenen bevatten. Ook worden consumenten beter beschermd tegen 'imitatieproducten'. Daarmee worden producten bedoeld met een ander ingrediënt dan je zou verwachten, zoals vegetarische kaas. In zulke gevallen moet het ingrediënt dat ter vervanging is gebruikt niet alleen in de ingrediëntenlijst worden

vermeld, maar ook elders op de verpakking duidelijk worden genoemd.

Een andere verandering is dat achter de aanduiding 'plantaardige olie' de specifieke bron(nen) moet(en) worden vermeld. Daarbij mag worden aangegeven dat de verhouding kan variëren.

Herkomstvermelding

Naast rundvlees moet in de EU ook op varkensvlees, lamsvlees en pluimveevlees het land van herkomst komen te staan. Herkomstetikettering is nu al verplicht voor groente en fruit, honing, olijfolie en rundvlees. Dat laatste als uitvloeisel van de BSE-crisis. Eerder werd er gesproken over een nog uitgebreidere verplichte herkomstlabelling. Afgesproken is nu dat de Europese Commissie binnen twee jaar de eventuele uitbreiding gaat onderzoeken. Het gaat om vermelding van het land van herkomst van vlees als ingrediënt in bijvoorbeeld maaltijden. Een jaar later moet de Commissie bovendien onderzoek hebben gedaan naar eventuele

Onverpakte producten

De verordening heeft betrekking op levensmiddelen die zijn verpakt. Zoals vermeld moet echter bij niet-voorverpakte producten wel worden aangegeven of ze allergenen bevatten. Bovendien kunnen de EU-lidstaten ertoe overgaan alle of een deel van de nieuwe regels ook van toepassing te verklaren voor producten die niet voorverpakt zijn. Dat geeft wel aan dat ook met de nieuwe verordening de harmonisering niet volledig is.



De voedingswaarde per 100 gram én per portie op Fruttesse fruitstroop.



De icoontjes van de dagelijkse voedingsrichtlijn op Orangina, waaronder 'veradigd' vet.

vermelding van het land van herkomst van melk, melk als ingrediënt, niet bewerkte voedingsmiddelen, producten die maar uit één ingrediënt bestaan en ingrediënten die meer dan de helft van een product uitmaken.

Alcohol

De Commissie moet bovendien binnen drie jaar een voorstel doen om alcoholische dranken al dan niet onder de verordening te laten vallen, met name als het gaat om het vermelden van de hoeveelheid calorieën. Nu gelden de regels voor een ingrediënten- en een voedingswaardedeclaratie niet voor dranken met meer dan 1,2 procent alcohol. Bovendien moet de Commissie binnen drie jaar uitzoeken wat de gevolgen zijn van maatregelen over transvetzuren, zoals verplichte informatie aan de consument en beperking van het gebruik van transvet. De Europese Commissie wordt dus flink aan het werk gezet, waarbij hier direct aan kan worden toegevoegd dat de Commissie ruim de tijd krijgt om de voorstellen te formuleren. <<<



De allergenendeclaratie moet volgens de nieuwe verordening in een afwijkende typografie worden weergegeven.



Op de herfstvla van Campina staat nu al duidelijk het land van herkomst van de melk aangegeven.

